

Nader onderzoek naar steenuil en huismus Kievitsmeent en Kade in de Klomp, Ede

John Mulder

Colofon

Mulder, J. (2022): Nader onderzoek naar steenuil en huismus Kievitsmeent en Kade in de Klomp, Ede. Ecologisch Adviesbureau Mulder, Beemte Broekland.

Opdrachtgever: HBE Bouw, Ottostraat 11, 6716 BG Ede

Status rapport: definitief.

Datum rapport: 7 maart 2022.

Aantal pagina's: 8.

Ecologisch Adviesbureau Mulder
Holhorstweg 4
7341 AC Beemte Broekland
telefoon: 055-3010085 / 06-18210717
e-mail: contact@ecologischadviesbureau.nl
internet: www.ecologischadviesbureau.nl

© 2022 Ecologisch Adviesbureau Mulder.

Ecologisch Adviesbureau Mulder is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Mulder; opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Mulder voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	4
1.1 Project.....	4
1.2 Aanleiding.....	4
2 Onderzoeksmethode.....	4
3 Resultaten.....	5
3.1 Steenuil.....	5
3.2 Huismus.....	6
4 Effectenbeoordeling.....	7
4.1 Steenuil.....	7
4.2 Huismus.....	7
5 Overige waarnemingen.....	8
5. 1 Vleermuizen.....	8
5.2 Spreeuwen.....	8
6 Bronnen.....	8

1 Inleiding

1.1 Project

Ecologisch Adviesbureau Mulder heeft opdracht gekregen voor het uitvoeren van nader onderzoek naar steenuil en huismus voor terreinen aan de Kade en Kievitsmeent in de Klomp, gemeente Ede. Het concrete voornemen bestaat voor de omvorming van het gebied tot circulair bedrijfsterrein. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Voor deze planologische procedure is het nodig om in te schatten of ter realisatie van dit voornemen natuurwaarden geschaad kunnen worden, of er problemen kunnen rijzen op het gebied van de Wet natuurbescherming en of er in dat kader ontheffingen of vergunningen nodig zijn.

1.2 Aanleiding

De in 2019 uitgevoerde quickscan (Mulder, 2019) maakte duidelijk dat aanwezigheid van steenuil en huismus niet uit te sluiten viel of zelfs aannemelijk was.

Op het dak van een van de vervallen opstallen op Kade 9 werd op 15 juli 2019 een steenuil gezien na bezoek aan het pand. Een verblijfplaats werd hier vermoed. Op de adressen Kievitsmeent 4 en 4a werd aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van huismus aangetoond. Op de adressen Rijksweg 31, Kievitsmeent 1 en Kade 9 was de soort niet uit te sluiten.

Nader onderzoek naar voorkomen, locaties, functies en aantallen zijn nodig om te kunnen voldoen aan de Wet natuurbescherming. De behoefte aan een ontheffing en het voorkomen van slachtoffers zijn de eerste aanleiding.

2 Onderzoeksmethode

Voor het onderzoek werd gebruik gemaakt van de methodes die in de Kennisdocumenten van BIJ12 worden genoemd. Voor steenuil kan de afwezigheid van broedende steenuilen worden aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 1 februari tot en met 30 april, waarbij er minimaal 1 maand zit tussen het eerste en het laatste bezoek, geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer. Door de baltsroep van de steenuilen af te spelen kunnen dieren aangezet worden te reageren. Behalve binnen het plangebied werd ook de omgeving meegenomen in het onderzoek. Gedurende de periode van het veldonderzoek is ook de NDFF gecheckt op waarnemingen van na de quickscan.

Voor huismus kan aangenomen worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- goede omstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied)
- Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

3 Resultaten

3.1 Steenuil

Ten eerste werd bij het eerste bezoek vastgesteld dat de schuur in het plangebied, waar de oorspronkelijke waarneming in 2019 werd gedaan (Kade 9), niet meer aanwezig is.

Er heeft onderzoek plaatsgevonden op 20 februari, 31 maart en 27 april 2021. Voor de omstandigheden en tijden zie tabel 1.

Tijdens het eerste bezoek werden er vanaf drie locaties steenuilen gehoord als reactie op afgespeeld baltsgeluid. Het betreft locaties buiten het plangebied. Zie afbeelding 1. Het gaat om Griftweg 12 (langdurig roepend dier vanaf erf en enkele roepjes vanaf een locatie iets oostelijker) en ongeveer ter hoogte van Meikade 8B.

Tijdens beide latere bezoeken werden geen waarnemingen van steenuil meer gedaan. In de NDFF werden geen waarnemingen aangetroffen.

Tabel 1. Omstandigheden en tijden steenuilonderzoek.

	20-02-21	31-03-21	27-04-21
temperatuur (°C)	14	19	11
windkracht (Bft)	3	2	2
bewolking (octa)	8/8	3/8	0/8
zonsondergang	18:04	20:12	20:58
veldbezoek	18:20-20:15	20:28-22:05	21:25-22:57

Afbeelding 1. Roepende steenuilen op 31 maart 2021. Pijlen: richting waarvandaan het geluid gehoord werd. Ovaal: zichtwaarneming tijdens quickscanveldbezoek.

3.2 Huismus

Er heeft visueel en auditief onderzoek plaatsgevonden op 16 april en 1 mei. Voor de omstandigheden en tijden zie tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden en tijden huismusonderzoek.

	16-04-21	01-05-21
temperatuur (°C)	11	11
windkracht (Bft)	4	4
bewolking (octa)	2/8	6/8
veldbezoek	11:00-12:15	12:00-13:00

Huismussen werden op 16 april vastgesteld op de adressen Kievitsmeent 1, 2, 4 en 4A.

Een zingend mannetje werd waargenomen in een boom naast nr 2. Een man en een vrouw waren aanwezig in de dakgoot van het huis nr. 1. In een struik ten westen van nr. 2 waren 8 exemplaren aanwezig. Achter nr. 4 waren 3 exemplaren aanwezig en op het dak twee mannen, waarvan een zingend. In de heg voor het pand werden meerdere tsjilpende dieren gehoord. In de oostelijke dakgoot van nr. 4A waren twee zingende mannen aanwezig.

In de dakgoot aan de westzijde van nr. 4A bleek een zgn. gootrol geplaatst te zijn, welke toegang tot de dakpannen voor huismussen bemoeilijkt of onmogelijk maakt.

In totaal zijn dus minimaal 21 dieren waargenomen.

Op 1 mei is wederom geïnventariseerd met ongeveer gelijklopende resultaten.

Nestbouw werd geconstateerd in de onderste pannenrij van de naar de straat gekeerde dakrand van nr 1 en in het pannendak van nr 4. Ook zingende mannen op het dak en verdwijnen van vrouwtjes in de dakgoot werd geconstateerd. Voor een overzicht van functies zie afbeelding 2.

Van de bewoner van Kievitsmeent 6 werd vernomen dat daar de vogels gevoerd werden en een kwetterstruik aanwezig is met veel huismussen. Ten tijde van het onderzoek waren er geen huismussen aanwezig. Het pand zelf is niet geschikt voor huismus. Mogelijk betreft dieren die broeden bij de panden met de lagere huisnummers.

In de panden van de vier adressen broeden naar alle waarschijnlijkheid circa 10 paartjes huismus onder de dakpannen.

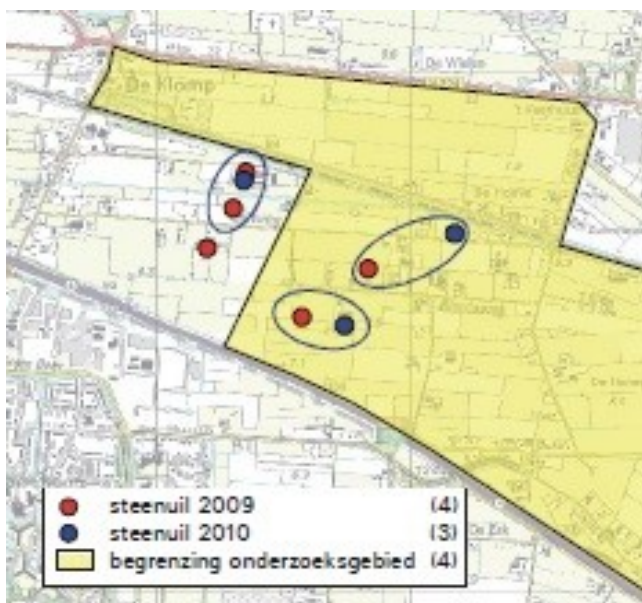

Afbeelding 2. Huismus functies. Rode stippen nesten, roze stippen kwetterplekken. Blauwe stip: nest(en) vermoed in huis of schuur.

4 Effectenbeoordeling

4.1 Steenuil

Ten westen en zuiden van het plangebied blijkt door Natuurbalans - Limens Divergens BV in 2009 en 2010 ook onderzoek naar steenuil te hebben plaats gevonden (Brouwer, 2010). De resultaten daarvan (afbeelding 3) lijken overeen te komen met de waarnemingen in huidig onderzoek. Het ook in 2021 vastgestelde territorium bevindt zich ten zuiden van de spoorlijn. Van de nestplaats wordt gedacht dat deze zich op het erf van Griftweg 12 bevindt. Dat is ca. 300 meter vanaf de uiterste zuidwestpunt van het plangebied. Ook de andere waarneming uit 2021 ligt op een afstand van ruim 300 meter vanaf de noordgrens van het plangebied. Van steenuil is bekend dat deze zich ophoudt binnen een straal van enkele honderden meters rondom het nest. De bebouwing waar de zichtwaarneming in 2019 werd gedaan, bleek in 2021 niet meer te bestaan (gesloopt) en in die omgeving konden geen steenuilen aangetoond worden. Vastgesteld kan worden dat er in 2021 binnen het plangebied geen steenuilterritorium was en dat het plangebied ook niet dient als foerageergebied voor territoria in de omgeving.

Afbeelding 3. Waarnemingen oude steenuilterritoria (Brouwer, 2010).

4.2 Huismus

Een tiental vaste verblijfplaatsen van huismus zijn aangetoond in te amoveren gebouwen. Het betreft de adressen 1, 4, 4A en hoogstwaarschijnlijk ook 2. Bij de sloop gaan deze vaste verblijfplaatsen verloren. Dit is een overtreding van artikel 3.1 lid 2 Wnb: het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het wegnemen van nesten en mogelijk ook van artikel 3.1 lid 4 en 5: het opzettelijk storen van vogels indien dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Een ontheffing zal aangevraagd moeten worden voor het overtreden van artikel 3.1 lid 2 Wnb voor huismus voor de panden met nrs. 1, 2, 4 en 4A.

Voor de spreeuwennesten moet sowieso gesloopt worden buiten het broedseizoen.

5 Overige waarnemingen

5.1 Vleermuizen

Op een zoldertje van de stal bij het adres Kievitsmeent 6 werd door de bewoner gewezen op een mogelijk grote hoeveelheid vleermuiskeutels. Dit bleken muizenkeutels te zijn. Onder de nokbalk van de zolder waren wel tientallen typische keutels van grootoorvleermuis en enkele afgebeten vlindervleugels aanwezig. Dit duidt op een verblijfplaats van een solitaire grootoorvleermuis. De waarneming zal meegenomen moeten worden in het nadere onderzoek naar vleermuizen.

5.2 Spreeuwen

Spreeuwnesten werden aangetroffen vanwege frequent af- en aanvliegende ouders met voer en schreeuwende jongen. Het betreft 3 nesten in het pannendak van nr 4, een in de nok van de schuur erachter (4B) en een nest in het dak van nr 4A.

6 Bronnen

Brouwer, T. (2010): Steenuilen De Klomp-Oost, Ede Omgevingscheck. Natuurbalans - Limens Divergens BV, Nijmegen.

Mulder, J. (2019): Quickscan Kievitsmeent en Kade in de Klomp, Ede. Ecologisch Adviesbureau Mulder, Beemte Broekland.